

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12C/325/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314214336
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Engel
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2015:8314214336.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Jozefom Engelom v právnej veci žalobcu AB 1B. V, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, 1077XX, Holandské kráľovstvo, registračné číslo: 560 07 043, právne zast. Advokátskou kanceláriou GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Teplická 7434/147, 921 022 Piešťany, proti žalovanému Š. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Š. X, G., t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou D. Q., pracovníčkou OS I. J. Y., o zaplatenie 1047,93 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 569,62 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne od 5.12.2014 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal dňa 16.12.2014 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1047,93 eur s príslušenstvom t.j. vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 14,34 eur, úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 1047,93 eur od 05.12.2014 do zaplatenia a trov konania, titulom pohľadávky vzniknutej z poskytnutého úveru, ktorý žalovaný nesplácal riadne a včas.

Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o hotovostnom úvere a zmluvy o revolvingovom úvere č. 4305081137, ktorú žalovaná uzatvorila jeho právnym predchodcom, spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., poskytol právny predchodca žalobca žalovanému finančné prostriedky vo výške 1000 eur ako bezúčelový úver. Žalovaný sa zaviazal žalobcovi nahradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, a to formou pravidelných 36 mesačných splátok vo výške 47,82 eur, splatnosť prvej splátky v zmluve nebola uvedená. Tento svoj záväzok splácať úver riadne a včas nesplnil ani na základe predžalobných výziev, preto žalobca listom zo dňa 13.08.2014 uplatnil svoje právo na splatenie celého čerpaného úveru v sume 1047,93 eur. Keďže je žalovaný v omeškaní s plnením peňažného dlhu uplatňuje si aj úroky z omeškania. Jeho dlh žalobca vyčíslil na sumu 1047,93 eur, ktorá pozostáva z týchto položiek:

- istina vo výške 87,25 eur
- úrok vo výške 126,74 eur
- zosplatnená istina vo výške 775,94 eur
- upomienka I. vo výške 5 eur a upomienka II. vo výške 24 eur a vo výške 12 eur
- zmluvná pokuta vo výške 17 eur.

Mimo tejto sumy si žalobca uplatnil aj vyčíslený úrok z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 1047,93 eur od 30.08.2014 do 04.12.2014 vo výške 14,34 eur a úrok z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 1047,93 eur od 05.12.2014 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

V priebehu konania súd zistil, že žalovaný sa nezdržiava v mieste svojho trvalého bydliska a jeho súčasný pobyt sa súdu nepodarilo zistiť, preto mu súd v konaní ustanovil opatrovníčku, ktorá sa k veci nevyjadřila.

Na nariadené pojednávanie sa nedostavil žalobca, ktorý svoju účasť na pojednávaní vopred ospravedlnil a požiadal, aby súd vo veci rozhodol v jeho neprítomnosti na základe ním predložených listinných dôkazov a to aj bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. - § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä s výpisom z obchodného registra žalobcu, zmluvou o hotovostnom úvere a zmluvou o revolvingovom úvere, úverovými zmluvnými podmienkami, informačným letákom žalobcu, splátkovým kalendárom, výzvou k úhrade dlhu + poštovým hárkom a zistil tento skutkový stav.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13.08.2014 a prílohou k tejto zmluve, právny predchodca žalobcu Home Credit Slovakia a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36223176, postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu.

Dňa 21.05.2013 účastníci uzatvorili zmluvu o hotovostnom úvere č. 4305081137, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver, a to bezúčelový úver vo výške 1.000 eur. Žalovaný sa ho zaviazal uhradiť pravidelnými 36 mesačnými splátkami po 47,82 eur, pričom splatnosť splátky ako i dátum prvej i poslednej splátky v zmluve uvedené nie sú, teda tento údaj v zmluve absentuje. Zároveň bola dohodnutá úroková sadzba 39,55% a s priemernou RPMN 48,52 %. Žalovaný sa teda zaviazal vrátiť žalobcovi spolu 1721,52 eur.

Žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu uviedol, že predmetná úverová je platná a účinná, obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti a je prejavom slobodnej vôle žalovaného. Zároveň zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, od ktorých by žalobca odvodzoval svoj právny nárok.

Neoddeliteľnou súčasťou uvedenej úverovej zmluvy boli Úverové zmluvné podmienky spoločnosti HOME CREDIT SLOVAKIA, a.s. - ITH113 - hotovostný úver a revolvingový úver.

Podľa Hlavy 5 § 1 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. Klient je povinný hradiť spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške uvedenej v úverovej zmluve. Klient súhlasí s tým, že poplatok za vedenie úverového účtu je zahrnutý do splátok úveru. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky, poplatok za vedenie úverového účtu a úhrada za poistenie, ktoré je klient podľa tejto úverovej zmluvy a týchto úverových podmienok povinný platiť, ak z údajov na lícnej strane vyplýva inak.

V zmysle Hlavy 7 § 3 písm. a) Úverových zmluvných podmienok, klient je povinný čerpaný úver a všetky záväzky voči spoločnosti splatiť na požiadanie v prípade, že sa oneskorí s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskorí s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

Podľa Hlavy 18 § 1 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., v prípade omeškania s úhradou splátky či splátky RÚ je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5 eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. V prípade, že ide o zaslanie prvej upomienky za dobu trvania zmluvy, nebude poplatok účtovaný. Bez ohľadu na počet zaslaných upomienok, bude klientovi poplatok za upomienku účtovaný maximálne dvakrát za kalendárny mesiac, a to vždy len za upomienku zaslanú v listinnej podobe. Po zosplatnení úveru nebudú už nebudú poplatky za upomienku klientovi účtované.

Podľa Hlavy 18 § 2 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., v prípade omeškania klienta je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17 eur. Táto pokuta bude Spoločnosťou vyúčtovaná maximálne jedenkrát za dobu trvania zmluvy.

Podľa splátkového kalendára, žalovaný uhradil splátky vo výške 730,38 eur, teda z celkovej poskytnutej sumy 1.000 eur uhradil 430,38 eur.

Listom zo dňa 13.08.2014 pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že vzhľadom k tomu, že žalovaný nesplácal úver riadne a včas, preto si uplatňuje svoje právo na splatenie celého zostatku úveru a súčasne na zaplatenie zmluvnej pokuty a upomienky. Spolu táto suma predstavovala sumu 1047,93 eur.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z.z., účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere 21.05.2013; spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 zák.č. 129/2010 Z.z., účinného v čase uzatvorenia zmluvy, t.j. 21.05.2013, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- c) iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, v rámci svojej podnikateľskej činnosti, s výnimkou banky, pobočky zahraničnej banky a finančnej inštitúcie podľa osobitného predpisu, 6)
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- e) povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa,
- f) prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,
- j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru,
- k) fixnou úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru jedna úroková sadzba spotrebiteľského úveru dohodnutá medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na celú dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo viac úrokových sadzieb spotrebiteľského úveru dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na čiastkové obdobia s výhradným použitím fixného konkrétneho percenta; ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú stanovené všetky úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, úroková sadzba spotrebiteľského úveru sa považuje za fixnú iba na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby spotrebiteľského úveru určené výhradne použitím fixného konkrétneho percenta dohodnutého pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) trvanlivým médiom každý prostriedok, ktorý umožňuje uloženie informácií spôsobom prístupným na používanie v budúcnosti na časové obdobie zodpovedajúce účelom informácií a ktorý umožňuje verné reprodukovanie uložených informácií.

Podľa § 9 ods. 1 zák.č. 129/2010 Z.z., účinného v čase uzatvorenia zmluvy, t.j. 21.05.2013, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zák.č. 129/2010 Z.z., účinného v čase uzatvorenia zmluvy, t.j. 21.05.2013, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti

a) druh spotrebiteľského úveru

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 9 ods. 6 zák.č. 129/2010 Z.z., účinného v čase uzatvorenia zmluvy, t.j. 21.05.2013, Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

Podľa § 11 ods. 1 zák.č. 129/2010 Z.z., účinného v čase uzatvorenia zmluvy, t.j. 21.05.2013, Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1
b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ustanovenia § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ustanovenia § 456 Občianskeho zákonníka; Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa ustanovenia § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

V danej veci súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola dňa 21.05.2013 uzatvorená zmluva, ktorou žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 36 mesačnými splátkami po 47,82 eur, spolu sa teda zaviazal vrátiť žalobcovi sumu 1721,52 eur.

Ďalej súd mal za preukázané, že uvedený úver bol žalovanému poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 39,55 % a priemernej RPMN 48,52 %.

Súd má za to, že takto dojednaná výška úrokov ako odmena za poskytnutý úver vo výške 39,55 % ročne je v nepomere v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov poskytovaných v obchodných bankách. Podľa priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk v percentách vypočítaných podľa Nariadenia (EC) No63/2002 ECD, bola priemerná úroková miera z úverov do 5 rokov v čase uzavretia zmluvy o úvere v hodnote 11,22 % ročne. (viď príloha súdneho spisu č.l. 40).

V tomto prípade je zrejmé, že predmetom konania je zaplatenie pohľadávky z poskytnutého úveru a jedná sa o spotrebiteľský právny vzťah. Pri spotrebiteľských právnych vzťahoch sa použije právna úprava, ktorá je výhodnejšia pre spotrebiteľa a to bez ohľadu na to, či sa jedná o právny vzťah z Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka alebo iného zákona. Použitie práva výhodnejšieho pre spotrebiteľa vyplýva aj z nálezov, resp. z uznesenia Ústavného súdu SR z 19.06.2013, sp.zn. ÚS 402/2013-10.

Úmyslom zákonodarcu pri tzv. spotrebiteľských úveroch, teda pri právnych vzťahoch, keď na jednej strane vystupuje veriteľ (zväčša podnikateľ, finančná inštitúcia) a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol a nemôže individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, je chrániť postavenie slabšieho spotrebiteľa pred nekalými zmluvnými dojednaniami. Preto zákonodarca pre tento zmluvný typ stanovil osobitné podstatné náležitosti pre ktoré je potrebné aplikovať aj niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj je potrebné prihliadať aj na smernicu Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú.v. ES L 42, 12.2.1987) v znení smernice Rady 90/88/EHS z 22. februára 1990 (Ú.v. ES L 61, 10.3.1990) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/7/ES zo 16. februára 1998 (Ú.v. ES L 101, 1.4.1998) ktorá bola transponovaná do nášho právneho poriadku. Hoci smernica nemá priamy účinok, je potrebné zákonné ustanovenia, ktoré boli prijaté na jej implementáciu resp. transponovanie, vykladať v zmysle dosiahnutia cieľov smernice, teda tzv. euro konformným výkladom.

Pri peňažných úveroch, resp. pôžičkách je samozrejmé, že sa poskytujú za odmenu, pričom touto odmenou je spravidla zmluvný, resp. dohodnutý úrok, ktorý vyjadruje odmenu za poskytnutý úver.

V tomto prípade predstavuje táto dohodnutá zmluvná odmena odplatu, ktorá v percentuálnom vyjadrení predstavuje celkovo výšku 39,55 % ročne a táto je niekoľkonásobne vyššia, ako obvyklá priemerná výška úrokov poskytovaných v obchodných bankách pri obdobných úveroch v danom období.

Z tohto dôvodu takéto dojednania v zmluve o úvere a o zmluvných dojednaniach o takejto vysokej zmluvnej odmene považuje súd pre rozpor s dobrými mravmi za neplatné, pretože odmena je zjavne vyššia ako bola priemerná úroková sadzba poskytovaná obchodnými bankami v uvedenom období. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 a ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka sa jedná v tejto časti o neplatný právny úkon a ide o absolútne neplatnosť na ktorú súd prihliada ex offa.

V danom prípade sa nejedná o primeranú výšku odplaty (odmeny) za poskytnutie peňažnej istiny dlžníkovi a nejde o zhodnotenie, ktoré je obvyklé. Za neprimeranú a preto odporujúcu dobrým mravom je taká výška odmeny, resp. úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám ktoré uplatňujú banky pri poskytovaní obdobných úverov alebo pôžičiek. Uvedený právny názor je v zhode aj s právnym názorom už vyjadreným napríklad v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011.

Takáto výška ročnej úrokovej sadzby viac ako 3-násobne preyšuje priemernú úrokovú sadzbu za spotrebné úvery poskytované bankami v čase uzatvorenia zmluvy (čl.40), a preto je neplatná podľa

§ 53 ods. 6 zákona č. 40/1964 Z.z. Občianskeho zákonníka. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

Z tohto dôvodu je takáto dohoda o odplate za úver neplatná aj podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Vzhľadom na judikát Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/26/2011, ide o absolútnu neplatnosť dohody o úrokoch, tieto sú neplatné v celom rozsahu a nie je možné ich teda modifikovať.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúci z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Dobrymi mravmi sa v súdnej praxi považuje súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktoré sú v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia, ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť a vystihujúcu podstatné historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem. Neprimerane dohodnuté úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, a teda aj s dobrými mravmi. Obdobne právne už súdy rozhodovali, a to napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6C/126/2012 zo 7.5.2013, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 z 31.7.2009, rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/26/2011 z 26.4.2012, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo/1484/04 z 15.12.2004, rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011 z 12.10.2011, 3Co/67/2012 z 24.10.2012.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (OZ), kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Keďže žalovaný vrátil doteraz žalobcovi len sumu 430,38 eur, no reálne mu poskytol žalobca sumu 1000 eur, rozdiel 569,62 eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

Pri peňažných úveroch, resp. pôžičkách je samozrejmé, že sa poskytujú za odmenu, pričom touto odmenou je spravidla zmluvný, resp. dohodnutý úrok, ktorý vyjadruje odmenu za poskytnutý úver. V tomto prípade predstavuje táto dohodnutá zmluvná odmena neprimerane vysokú odmenu, a preto je takáto dohoda o tejto odmene absolútno neplatná pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ. Ustanovenie § 39 OZ je možné použiť v akomkoľvek právnom spore, ak sú na to splnené zákonom predpísané podmienky.

Z tohto dôvodu takéto dojednanie v zmluve o hotovostnom úvere a zmluve o revolvingovom úvere a v zmluvných dojednaniach považuje súd pre rozpor s dobrými mravmi za neplatné, pretože odmena je zjavne vyššia ako bola priemerná úroková sadzba poskytovaná obchodnými bankami v uvedenom období. V danom prípade sa nejedná o primeranú výšku odplaty (odmeny) za poskytnutie peňažnej istiny dlžníkovi a nejde o zhodnotenie, ktoré je obvyklé. Za neprimeranú, a preto odporujúcu dobrým mravom je taká výška odmeny, resp. úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednávania úveru, určenú najmä s prihliadnutím najvyšším úrokovým sadzbám, ktoré uplatňujú banky pri poskytovaní obdobných úverov alebo pôžičiek. Uvedené právny názor je v zhode aj s právnym názorom už vyjadreným napr. v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011.

Podľa ustanovenia §544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak si strany dohodnú pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, povinný pokutu zaplatiť, i keď oprávnenému účastníkovi porušením povinností nevznikne škoda.

Podľa ustanovenia §544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu je možné dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia.

Súd považoval za nedôvodnú žalobu žalobcu aj v časti požadovanej zmluvnej pokuty, ktorá mala byť dohodnutá Hlave 18 §2 Úverových podmienok. Ako súd už vyššie skonštatoval, žalobca svoje právo v danej veci odvíja od zmluvy, ktorá patrí k spotrebiteľským zmluvám v zmysle ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tieto zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Navyše zmluvná pokuta mala byť písomne dojednaná ani nie v zmluve o hotovostnom úvere a v zmluve o revolvingovom úvere, ale v osobitných zmluvných dojednaniach - úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - ITH113, ktoré sú predtlačené a ktorých obsah žalovaný ovplyvniť vôbec nemohol. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§53 odst. 2 Občianskeho zákonníka). Súd má teda za to, že žalobca ako dodávateľ, zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je súčasťou formulárových všeobecných zmluvných dojednaní. Žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania (viď výpis z Obchodného registra na spoločnosť žalobcu a vymedzený predmet činnosti) a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmlúv nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 odst. 3,4 Občianskeho zákonníka). Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade žalovaný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetných zmlúv ovplyvniť. Žalovaný ako spotrebiteľ si zmluvnú pokutu osobitne nevyjednal vzhľadom na ich splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty, považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Preto by nemal byť v spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy.

Ak teda odvodzuje žalobca ako dodávateľ svoj nárok na zmluvnú pokutu zo zmluvnej podmienky, ktorá nebola individuálne dohodnutá (§53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka) a teda takej, ktorá sa považuje za neplatnú (§53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), nemožno žalobcovi priznať plnenie z takejto neplatne dojednanej zmluvnej podmienky. Preto súd žalobu zamietol aj v časti žalobcom požadovanej zmluvnej pokuty v sume 17 eur.

Obdobne na základe vyššie uvedeného zdôvodnenia súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj dohodu o poplatkoch za upomienky, upravenú v Hlave 18 §1 Úverových zmluvných podmienok. Táto zmluvná podmienka je výrazne v neprospech spotrebiteľa (žalovaného) a nepochybne nebola individuálne vyjednaná, keďže žalovaný nemohol ovplyvniť obsah všeobecných podmienok. Citované ustanovenie v Hlave 18 §1 Úverových podmienok umožňuje zasielať upomienky tiež prostredníctvom telefonického spojenia, GSM technológie, sms správ a mailu, kde žalobcovi nevznikli skoro žiadne náklady. Navyše žalobca nepredložil súdu žiadne upomienku, ktorá mal a byť zasielaná žalovanému, pričom žiada priznať za upomienky sumu 5 eur, 12 eur a 12 eur, celkovo teda 29 eur. Ide o neúčelný postup žalobcu, kde súd má podozrenie, že zámerom žalobcu je získať od dlžníka čo najviac financií. Platný právny poriadok pritom upravuje a umožňuje veriteľovi uplatniť si svoje právo v prípade omeškania dlžníka bez zbytočného navyšovania nákladov. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol aj v časti požadovaných poplatkov za upomienky vo výške 5 eur, 12 eur a 12 eur.

Vzhľadom na neprijateľnosť zmluvných podmienok v časti zmluvnej pokuty a poplatkov za upomienky, ako aj vzhľadom na neplatne dohodnutý úrok z úveru pre rozpor s dobrými mravmi, súd zbral do úvahy, že žalovaný čerpal od žalobcu titulom úveru sumu 1000 eur, pričom už mu uhradil sumu 430,38 eur. Preto súd priznal žalobcovi len zvyšok reálne čerpaného úveru vo výške 569,62 eur. Vo zvyšku súd žalobu zamietol vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie a neprijateľnosť zmluvných podmienok zamietol.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške 569,62 eur, a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania z tejto sumy.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 odst. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V danom prípade mal žalobca v konaní úspech len čiastočný, nakoľko súd vo výške 430,38 eur žalobu zamietol. Dlžná istina bola 1047,93 eur, pričom súd žalobcovi priznal 569,62 eur a teda jeho úspech predstavuje 54,36 % a neúspech 45,64 %. Keďže úspech účastníkov v konaní bol približne rovnaký, preto súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania, alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 3 mesiacov od doručenia.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal nevyhnutné dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p).

Podľa § 251 ods.1 O.s.,p.; Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona;31) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.